

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Изх. № ЕО-28/20.10.2022 г.

ДО

Г-ЖА ДЕСИСЛАВА ГЕОРГИЕВА,
ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР НА РЕГИОНАЛНОТО
РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

1202, гр. София,

ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19

Г-ЖА ИВА ПЕТРОВА

ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА

гр. София, ул. „Триадица“ № 8

На Ваш № 99-00-6-472/12.10.2022 г.

Относно: Консултации по задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклада за екологична оценка (ЕО) за изменение и допълнение на „Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.“ (ПРР 2021-2027), включващо нови приоритети по Фонда за справедлив преход, разработени чрез Териториални планове за справедлив преход (ТПСП) на Р. България за регионите на ниво NUTS3 – Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“ и схема за провеждане на консултации, с възложител Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) и Министерство на енергетиката (МЕ)

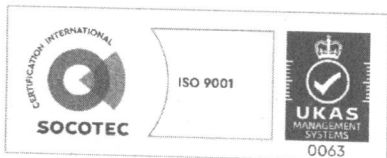
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЕОРГИЕВА,

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПЕТРОВА,

В отговор на писмо с вх. № ЕО-28/13.10.2022 г. на Министерство на околната среда и водите (МОСВ) с приложено задание за обхват и съдържание на доклад за ЕО, схема за провеждане на консултации, и след преглед на документацията изразяваме следното становище:

I. По отношение на заданието за обхват и съдържание на ЕО:

Заданието е изготвено при съобразяване разпоредбата на чл. 86, ал. 3 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл. 17, ал. 1 на Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) по отношение на изискванията към обхвата и съдържанието на Доклада за ЕО. По представената в заданието информация имаме следните бележки и препоръки:

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

1. В т. II.2. *Връзка на ПРР 2021-2027 и ТПСР с други планове, програми и стратегии*, да бъдат включени и следните стратегически документи:

- Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.;
- Дългосрочна стратегия за смекчаване на изменението на климата до 2050 г. – в случай, че в хода на разработване на доклада за ЕО бъде приет проектът на такава (в момента – на етап завършили обществени консултации);
- Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор;
- Национална програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2020 – 2030 г.), т.к. програмата има отношение към опазване на площите с увредени почви, възстановяване на нарушените функции на почвите и рекултивация на нарушени земи.

В точка II. 2. *Връзка на ПРР 2021-2027 и ТПСР с други планове, програми и стратегии* да отпадне текста: „Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г.“, предвид, че в момента действащ е: „Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г.“

Вместо Национална приоритетна рамка за действие за Натура 2000 следва да се разгледа новата Национална рамка за приоритетни действия за Натура 2000 за периода 2021-2027 г.

2. Във връзка с текста на стр. 30, т. II.3 *Аспекти на текущото състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на изменения и допълнен вариант на ПРР 2021-2027 г.*, а именно: „Анализът и оценката на текущото състояние ще бъдат направени, като се използват актуални и обществено достъпни данни, а за базова година ще се използва 2020 г., за която е и наличния актуален Национален доклад за състоянието на околната среда, 2019 г. - <http://eea.government.bg/bg/dokladi>.“, обръщаме внимание, че като източници на информация, могат да бъдат използвани данни от последния публикуван *Национален доклад за състоянието и опазването на околната среда за 2020 г.*, приет от Министерски съвет през 2022 г., в частта Емисии на вредни вещества и качество на атмосферния въздух: <https://eea.government.bg/bg/soer/2020/air/index>.

3. Обръщаме внимание, че общините Перник, Стара Загора и Гълъбово са разработили и изпълняват общински програми за качество на атмосферния въздух. Програмата за качество на атмосферния въздух на община Перник е за периода 2017-2021 г., Програмата за намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух (ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2,5}) на територията на град Стара Загора е за периода 2021-2025 г. Актуализираната програма за намаляване на нивата на замърсителите в атмосферния въздух и достигане на установените норми на вредни вещества в община Гълъбово е за периода 2019-2023 г. Горесъгласуваните програми могат да бъдат намерени на сайтовете на съответните общини и тази информация следва да се вземе предвид при изготвяне на доклада за ЕО.

4. По отношение на Биологично разнообразие, в доклада за ЕО следва да се извърши оценка на състоянието на флората и фауната в съответните региони. Специално внимание следва да бъде обърнато на опазването на синантропните видове - прилепи, бързолети, лястовици и др., които се засягат от дейности свързани с енергийната ефективност. Да се предвидят необходимите действия, чрез които да се отговори на българското и международно законодателство за да се избегне унищожаването на защитени синантропни видове.

5. По отношение на Защитени територии е необходимо да бъде представена актуална информация за състоянието им. Да се направят анализи и заключения, по отношение на въздействието върху тях от реализацията на Програмата. Да се предвидят адекватни мерки за осигуряване на опазването, съхраняването и развитието на мрежата от защитени територии.

6. По отношение на реализирането на конкретни проекти, те следва да са съвместими с изискванията на Плановите за управление на речните басейни (ПУРБ) и Плановите за управление на риска от наводнения (ПУРН) за съответния период. В момента се изпълняват

дейности по актуализация на ПУРБ за трети цикъл на управление и ПУРН за втори цикъл на управление, които ще са с период на действие 2022-2027 г.

Дейности и намерения, произтичащи от прилагането на изменението и допълнението на ПРР 2021-2027 г., при които е необходимо водовземане и/или ползване на повърхностни и подземни водни обекти, а също така местоположението им е в близост до водни обекти и зони за защита на питейните води, биха могли да породят потенциален допълнителен риск върху повърхностните и подземните водни тела, както и зоните за защита на водите. Поради това, реализацията на проекти и намерения, които предвиждат ползване и/или водовземане от повърхностни и подземни води, произтичащи от прилагането на изменението и допълнението на ПРР 2021-2027 г., следва да бъдат съгласувани самостоятелно за допустимост спрямо екологичните цели и плануванияте мерки за постигане на добро състояние на водите в ПУРБ.

При прилагането на изменението и допълнението на ПРР 2021-2027 г. и при изграждането на инфраструктурни проекти и инвестиционни предложения, произтичащи от нея, следва да се спазват приложимите мерки за намаляване на риска от наводнения, съгласно програмата от мерки на действащия към момента на реализирането им ПУРН.

Проектите, произтичащи от прилагането на Програмата, не следва да противоречат на заложените мерки в ПУРБ и ПУРН за текущия период. Всички бъдещи дейности и инвестиционни предложения, произтичащи от програмата, подлежат на нова процедура по глава шеста от Закона за опазване на околната среда и следва да се съгласуват за допустимост, самостоятелно, спрямо екологичните цели и плануванияте мерки за постигане на добро състояние на водите в ПУРБ и спрямо целите на управлението на риска от наводнения и предвидените мерки в ПУРН за съответния период на действие.

В Заданието за обхват и съдържание на доклада за ЕО, текста към фиг.4 в т.П.3.1.3.- *Повърхностни и подземни води* следва да се коригира.

II. По схемата за провеждане на консултации:

По отношение на Схемата за консултации по ЕО с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица е изготвена в съответствие с изискванията на чл. 19, ал. 3 от Наредбата за ЕО.

III. Указания за последващите действия, които да се предприемат по процедурата по ЕО:

Следващите действия, които е необходимо да предприемете по процедурата за ЕО за изменение и допълнение на „Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г., включващо нови приоритети по Фонда за справедлив преход, разработени чрез Териториални планове за справедлив преход на Р. България за регионите на ниво NUTS3 – Стара Загора (и прилежащите общини), Кюстендил и Перник включват изготвяне на доклад за ЕО, като разработването му се възлага на колектив от експерти с ръководител, отговарящи на изискванията на чл. 16, ал. 1 и 3 от Наредбата за ЕО. Необходимо е да се проведат консултации по доклада за ЕО, в т.ч. и приложенията и материалите към него по смисъла на чл. 20 от Наредбата за ЕО, като за целта следва да извършите:

1. Изготвяне и публикуване на съобщение за провеждане на консултации, съдържащо информацията по чл. 20, ал. 1, т. 1 от Наредбата за ЕО.
2. Осигуряване на достъп до доклада за ЕО с всички приложения към него и приемане на изразените в срок становища по реда на чл. 20, ал. 1, т. 2 от Наредбата за ЕО.
3. Провеждане на консултации с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица по реда на чл. 20, ал. 2 от Наредбата за ЕО.
4. Предоставяне на доклада за ЕО с всички приложения към него, на хартиен и електронен носител в МОСВ за провеждане на консултации на основание чл. 20, ал. 3 от Наредбата за ЕО. Към документацията следва да бъде приложено и съобщението за провеждане на консултации, предвид изискванията на чл. 20, ал. 4 от Наредбата за ЕО.

5. Изпращане на съобщението за провеждане на консултации **до всички посочени в схемата за консултации ведомства и организации**, както и да го оповестите на интернет страницата си и/или по друг общодостъпен начин, съобразно разпоредбата на чл. 20, ал. 4 от Наредбата за ЕО.

Предоставяме Ви за сведение и съобразяване получени становища от басейнови дирекции по чл. 155, ал. 1, т. 23 от *Закона за водите* (ЗВ), както и за допустимостта на проекта на изменение и допълнение на „Програма за развитие на регионите за програмния период 2021-2027 г.“ спрямо режимите по ЗВ и действащите Планове за управление на речните басейни и Планове за управление на риска от наводнения.

Приложение:

1. Копие на становище на БД „Черноморски район“, с вх. № ЕО-28/26.09.2022 г. на МОСВ;
2. Копие на становище БД „Дунавски район“ с вх. № ЕО-28/28.09.2022 г. на МОСВ;
3. Копие на становище БД „Източнобеломорски район“ с вх. № ЕО-28/06.10.2022 г. на МОСВ;
4. Копие на становище на БД „Западнобеломорски район“ с вх. № ЕО-28/14.10.2022 г. на МОСВ.

РОСИЦА КАРАМФИЛОВА

Министър на околната среда и водите

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция „Дунавски район“

Изх. № ПУ-01-528 - (16)
Гр. Плевен 18.09.2022 г.

1.0
Министерство на околната среда и водите
Изх. № ЕО-28
София 18.09.2022 г.

ДО
МИРОСЛАВ КАЛУГЕРОВ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА ЗАЩИТА НА ПРИРОДАТА“
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
БУЛ. „МАРИЯ ЛУИЗА“ № 22
1000, ГР. СОФИЯ

На Ваше писмо №ЕО-28/19.09.2022 г.

Относно: Изменение и допълнение на „Програма за развитие на регионите (ПРР) за програмния период 2021 – 2027 г.“ включващо нови приоритети по фонда за справедлив преход, разработени чрез териториални планове за справедлив преход на Р. България за региони на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник.

УВАЖАЕМИ Г-Н КАЛУГЕРОВ,

В Басейнова дирекция „Дунавски район“ (БДЦР) е постъпило Ваше писмо с изх. № №ЕО-28/19.09.2022 г., и наш входящ № ПУ-01-528-(15)/19.09.2022 г. с искане за становище съгласно чл. 12, ал. 5 от НАРЕДБА за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове и програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, за горесцитираният проект на ПРР 2021 – 2027 г. На основание чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), изразявам следното становище:

БДЦР е издала становище за допустимост №ПУ-01-528-(13)/25.06.2022 г. със заключение, че не се очаква прилагането на „ПРР за програмния период 2021 – 2027 г. (версия от месец октомври 2021 г.)“, да окаже значително въздействие върху водите и водните екосистеми и е **допустимо** спрямо План за управление на речните басейни (ПУРБ) и План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Дунавски район за басейново управление на водите (ДРБУ), при условие, че се спазват мерките, посочени в т. 1 и законовите изисквания, посочени в т. 2 на становището.

Разглежданото изменение и допълнение на програмата предвижда въвеждането на нови приоритети по фонда за справедлив преход, разработени чрез териториални планове за справедлив преход на Р. България за региони на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник. Тъй като останалите параметри на програмата се запазват, настоящето становище ще разглежда само допустимостта на новото изменение и допълнение.

Представена информация:

Постигането на целите на България по Зелената сделка на ЕС и климатичната неутралност към 2050 г. ще бъдат съпроводени с предизвикателства на прехода и критично социално-икономическо въздействие по отношение на декарбонизацията и трансформацията на електроенергийния сектор. Важно е уязвимостта на идентифицираните области (NUTS 3)

5800 гр. Плевен, ул. „Чаталджа“ №60
тел.: +359 64 88 51 00, факс: +359 64 80 33 42
e-mail: dunavbd@bddd.bg, web: www.bd-dunav.bg

към процеса на преход да бъде надлежно разгледана от гледна точка на засегнатите работни места, заинтересовани страни и територии.

В Приложение Г към доклада на България за Европейския семестър за 2019 г. са посочени два региона, които са най-засегнати от прехода към неутрална по отношение на климата икономика - Стара Загора и Кюстендил. Освен това ЕК е включила и област Перник, като признава, че тези три области са потенциално най-уязвими от прехода, тъй като са ключови зони на концентрация на местния въгледобив и производството на енергия от въглища, както и на свързаната с тези дейности икономическа структура. Трите области имат различни регионални пространствени структури и процеси.

Предвижда се процесът на справедлив преход към неутрална по отношение на климата икономика да обхване:

- общините Бобов дол, Дупница и Кюстендил в област Кюстендил, районите с находищата и действащи въглищни мини, както и местоположение на ТЕЦ "Бобов дол". Останалите общини в областта са засегнати в по-ниска степен;

- цялата територия на област Стара Загора, като най-засегнатите общини са Раднево и Гълъбово, заедно с главния градски и икономически център Стара Загора и по-конкретно енергийният комплекс "Марица изток" (който включва четирите ТЕЦ^a - Марица Изток 1, Марица изток 2, Марица Изток 3, Брикел и мини Марица изток);

- община Перник в област Перник и районите с находищата и действащи въглищни мини, както и местоположение на ТЕЦ "Република". Другата община в областта, засегната от гледна точка на емисиите на парникови газове (ЕСТЕ), е Радомир.

Преходът към неутрална по отношение на климата икономика ще се отрази на териториите в различни аспекти:

- Въгледобивните мини (открити находища) и прилежащите им терени ще се нуждаят от мащабна рекултивация, каквато досега не е имало в България. Обикновено дейностите по рекултивация изискват участието на голям брой работници и отнемат дълъг период от време, като по този начин се създава алтернативно използване на наличния трудов ресурс от мините;

- Рекултивирания терени (подготвени заедно със съответни елементи на техническата инфраструктура) биха били подходящо място за алтернативни инвестиции - например фотоволтаици или за индустриални терени, а не за земеделски площи/земя;

- ТЕЦ "Бобов дол" ще се нуждае от промишлена реконструкция и технологично преминаване към нулеви въглеродни източници на енергия, за да се намалят въглеродните емисии, за да продължи да функционира или да бъде спряна през 2026 г.;

- ВЕИ, които трябва да заменят ТЕЦ "Бобов дол", капацитетът е изчислен на 630 MW - фотоволтаични, зелен водород, геотермални, вятърни турбини или биометан;

- Енергийният комплекс "Марица Изток" ще се нуждае от промишлена реконструкция и технологично преминаване към други енергийни източници, за да се намалят въглеродните емисии и да продължи да функционира като енергиен комплекс;

- ТЕЦ "Република" ще се нуждае от промишлена реконструкция и технологично преминаване към друг енергиен източник, за да се намалят въглеродните емисии, за да продължи да функционира или да бъде спряна през 2027 г.;

- ВЕИ, които трябва да заменят капацитета на ТЕЦ "Република", се изчислява на 105 MW електрическа мощност, 502 MW топлинна мощност - фотоволтаици, зелен водород, геотермална енергия, вятърни турбини или биометан;

- Настоящата структура на работната сила, наета в секторите В и D на NACE, дава възможност за евентуално пренасочване към нови промишлени дейности (изискващи предимно средноквалифицирана работна сила).

Освен това всички останали активни икономически сектори следва да бъдат подкрепени за създаване на нови работни места и прилагане на мерки за декарбонизация,

като например производство на чиста енергия и топлинна енергия и мерки за енергийна ефективност, инсталиране на оборудване с по-голям капацитет и намаляване на емисиите на парникови газове и др.

Настоящото становище ще разгледа допустимостта на изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 – 2027 г.“ за попадащите в териториалният обхват на БДПР части от землищата на с. Ресник, Вискар, Радуй, Дивотино, Люлин и Голямо Бучино, община Перник, област Перник.

Региони Стара Загора, Кюстендил и по-голямата част от регион Перник, попадат в териториалният обхват на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ (БДЗБР) и Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) за тях становище трябва да издаде съответната басейнова дирекция.

1. Заключение за допустимостта на програмата спрямо мерките за постигане добро състояние на водите, определени в плановите за управление на речните басейни.

В момента се изпълняват дейности по актуализация на ПУРБ за трети цикъл на управление и ПУРН за втори цикъл на управление, които ще са с период на действие 2022 – 2027 г. Информацията и документите ще бъдат периодично публикувани, и публично достъпни на интернет страницата на БДПР: www.bd-dunav.org, секция „Управление на водите“.

Съгласно § 6 от Преходните и Заключителни разпоредби към Закон за изменение и допълнение на Закона за водите (Обн. ДВ. бр.20 от 11 Март 2022г.), Плановите за управление на риска от наводнения за периода 2016 - 2021 г. и Плановите за управление на речните басейни за периода от 2016 - 2021 г. се прилагат до приемането на актуализирани планове по реда на чл. 146а ал. 3 (Нова - ДВ. бр. 20 от 2022 г., в сила от 01.01.2022 г.) и чл. 159 ал.3 (Нова - ДВ. бр. 20 от 2022 г., в сила от 01.01.2022 г.) от Закона за водите.

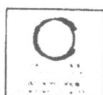
В тази връзка настоящето становище за допустимост се издава спрямо следните планове за управление в ДРБУ:

- ПУРБ 2016 – 2021 г., приет с Решение № 1110/29.12.2016 г. на Министерски съвет;
- ПУРН 2016 – 2021, приет с Решение № 1104/29.12.2016 г. на Министерски съвет.

1.1.1. Разглежданото изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 – 2027 г.“, засяга следните повърхностни и подземни водни тела, както и зони за защита на водите:

1.1.1.1. Повърхностни водни тела

Код на ВТ	Воден обект	Географски обхват	Естествено/СМВТ/ИВТ*	Химично състояние	Екологично състояние/потенциал
BG11S400R012	БЛАТО	р. Блато от извор до вливане в р. Искър при Нови Искър, вкл. притоците - Сливнишка и Костинбродска	СМВТ	Добро	Лош (поради отклонение от стандартите за качество на околната среда (СКОС) по следните показатели: Биологично потребление на кислород за 5 дни (БПК5), N-total, P-съединения, макрозообентос (МЗБ), макрофити (МФ), фитобентос (ФБ). Риби и манган (Mn)

Код на ВТ	Воден обект	Географски обхват	Естествено/СМВТ/ИВТ*	Химично състояние	Екологично състояние/потенциал
BG1IS500R011	БАНКЕНСКА	р. Банкенска от извор до вливане в р. Искър при Нови Искър	Естествено	Добро	Много лошо (поради отклонение от СКОС по следните показатели: БПК ₅ , N-съединения, P-съединения, N-total, P-total, МЗБ, МФ, ФБ и Риби)

Забележка: * СМВТ – силномодифицирано ВТ; ИВТ – изкуствено ВТ. За СМВТ и ИВТ се определя екологичен потенциал.

В ПУРБ за водните тела са обосновани изключения от постигане на добро екологично състояние/потенциал по отношение на показателите с отклонения от СКОС на основание чл. 156в от ЗВ до 2027 г. Поставените цели за:

– водно тяло с код BG1IS400R012 са „Постигане на СКОС за N-NO₃, N-total, МЗБ, ФБ и МФ за добър екологичен потенциал до 2021 г. Предотвратяване влошаване на екологичния потенциал по останалите елементи за качество. Предотвратяване на замърсяването и запазване на добро химично състояние”;

– водно тяло с код BG1IS500R011 са „Постигане на СКОС за БПК₅, N-съединения, P-съединения, N-total, P-total, МЗБ, МФ, ФБ и Риби за умерено екологично състояние до 2021 г. Предотвратяване влошаване на екологичното състояние по останалите елементи за качество. Предотвратяване на замърсяването и запазване на добро химично състояние”.

В разглежданото изменение и допълнение на „ППР за програмния период 2021 – 2027 г.” няма дейности свързани с водовземане и/или ползване на повърхностен воден обект, не се очаква прилагането му да окаже негативно въздействие върху елементите за качество на водите и да доведе до влошаване на екологичното или химично състояние на водното тяло.

1.1.1.2. Подземни водни тела

Код на ПВТ	Име на ПВТ	Химично състояние	Количествено състояние
BG1G00000K2038	Пукнатинни води в района на р.Ерма и р.Искър	Добро	Добро

Поставените цели за водното тяло са: „Запазване на добро количествено и химично състояние”, а на зоната за неговата защита: „Запазване на добро химично състояние на зоната”.

Не се очаква прилагането на Изменение и допълнение на „ППР за програмния период 2021 – 2027 г.” да доведе до негативно въздействие върху елементите на качество, влошаване на химичното или количествено състояние на подземното водно тяло и непостигане на поставените цели.

1.1.1.3. Зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 от Закона за водите

Зони за защита на водите	Вид на зоната	ИП попада (код) / не попада в зона за защита
чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ	Зона за защита на питейните води от повърхностни водни тела	Не попада
	Зона за защита на питейните води от подземни водни тела	Попада: Всички подземни водни тела са определени като зони за защита на питейните води.

Зони за защита на водите	Вид на зоната	ИП попада (код) / не попада в зона за защита
Чл. 119а, ал. 1, т. 2 от ЗВ	Зона за отдих и водни спортове	Не попада
чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ	Чувствителна зона	Попада: BGCSAR104
	Нитратно уязвима зона	Не попада
чл. 119а, ал. 1, т. 4 от ЗВ	Зона за стопански ценни видове риби	Не попада
чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ	Защитени територии	Не попада
	Зона за местообитания	Не попада
	Зона за птици	Попада: BG0002101 - Мешница

1.1.1.4 Санитарно-охранителни зони (СОЗ), съгласно чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ

Към настоящия момент териториите засегнати от Изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 – 2027 г.“, не попада в СОЗ учредени по реда на НАРЕДБА №3-16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Наредба № 3);

В землището на с. Радуй, община Перник се намира едно съоръжение за питейно водоснабдяване от подземни води без определени СОЗ, за които е необходимо спазване на ограничения съгласно Приложение 1 към Национален каталог от мерки към ПУРБ.

1.1.2. Мерки, заложи в ПУРБ, които трябва да се вземат предвид при реализиране на този вид планове.

А. Забрани и ограничения, свързани с дейностите, предвидени в плана.

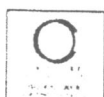
Предвидените в разглежданото изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 – 2027 г.“, дейности не попадат в обхвата на забранителни и ограничителни мерки от ПУРБ.

Б. Мерки за запазване и подобряване на повърхностни и подземни води, които следва да се имат предвид при реализация на горскостопански дейност

Код на мярката	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Код на действие
PM_9	Предотвратяване на влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционните предложения	Оценка на допустимостта на нови инвестиционни намерения съгласно ПУРБ	PM_9_3

В. Други мерки, които следва да се имат предвид при реализация на плана

При прилагане на Изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 – 2027 г.“ да се вземат предвид и приложимите мерки от Екологичната оценка (ЕО) в ПУРБ в Дунавски район на басейново управление (ДРБУ).

Заклучение: Прилагането на „Изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 – 2027 г.“ включващо нови приоритети по фонда за справедлив преход, разработени чрез териториални планове за справедлив преход на Р. България за региони на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“, е **допустимо** спрямо мерките за постигане добро състояние на водите, определени в ПУРБ в Дунавски район 2016 – 2021 г.

1.2. По отношение на ПУРН в Дунавски район 2016 – 2021 г.

1.2.1. Райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН).

Териториите засегнати от Изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 – 2027 г.“, **не попадат** в РЗПРН.

Съгласно посоченото в Заповед № РД-804/10.08.2021 г., в обхвата на Изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 – 2027 г.“, **не попадат** актуализирани РЗПРН.

1.2.2. Мерки, заложи в ПУРН в Дунавски район, които трябва да се вземат предвид при реализиране на този вид планове.

При прилагането на изменение и допълнение към „ПРР за програмния период 2021-2027 г.“ и при изграждането на инфраструктурни проекти и инвестиционни предложения произтичащи от нея, да се спазват приложимите мерки за намаляване на риска от наводнения в ДРБУ, съгласно програмата от мерки на действащия към момента на реализирането им ПУРН.

Заклучение: Прилагането на „Изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 – 2027 г.“ включващо нови приоритети по фонда за справедлив преход, разработени чрез териториални планове за справедлив преход на Р. България за региони на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“, е **допустимо** спрямо мерките за намаляване на риска от наводнения, определени в ПУРН в Дунавски район 2016 – 2021 г.

2. Забраните и ограниченията, предвидени в Закона за водите и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, по отношение на този вид проекти и/или въздействия, в резултат от реализирането им:

Бъдещите дейности в изменение и допълнение към „ПРР за програмния период 2021-2027 г.“, е необходимо да се извършват в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове. Използването на водите и водните обекти се осъществява при условията и по реда на Глава трета от ЗВ (в т. ч. разпоредбите на чл. 46, при не нарушаване на обществените интереси и придобитите права (съгласно чл. 49 от същия закон).

3. Информация за съществуващи или разрешени въздействия върху водното тяло в района, които трябва да бъдат взети предвид при последваща процедура по глава шест от ЗООС.

Актуална информация за съществуващите или разрешени въздействия с налична и публично достъпна на интернет страницата на БДДР, на адрес: <http://www.bd-dunav.org/content/registri/razreshitelni-i-resheniia/>.

4. Информация за свободните водни ресурси в частта от подземно водно тяло, от което се предвижда водовземане (чрез съществуващи или чрез нови съоръжения), опасността от замърсяване на подземните води в процеса на изграждане на нови тръбни (сондажни) кладенци и изисквания за предотвратяване на замърсяването.

Съгласно предоставената в проекта информация, на този етап в изменение и допълнение към „ПРР за програмния период 2021-2027 г.“, няма дейности свързани с водовземане от подземни води.

5. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми.

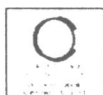
Прилагането на „Изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 – 2027 г.“ включващо нови приоритети по фонда за справедлив преход, разработени чрез териториални планове за справедлив преход на Р. България за региони на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“, не се очаква да окаже значително въздействие върху водите и водните екосистеми, и е **допустимо** спрямо ПУРБ и ПУРН, при условие, че се спазват мерките, посочени в т. 1 и законовите изисквания, посочени в т. 2 на настоящото становище.

Настоящото становище за допустимост се отнася само за „Изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 – 2027 г.“ включващо нови приоритети по фонда за справедлив преход, разработени чрез териториални планове за справедлив преход на Р. България за региони на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“, и съответно всички бъдещи дейности и инвестиционни предложения произтичащи от програмата подлежат на нова процедура по глава шеста от Закона за опазване на околната среда.

С уважение,

ЦВЕТОМИРА ХРИСТОВА

Директор на Басейнова дирекция „Дунавски район“

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ "ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН"

вх. № 04-00-61/A8/19.09.2022 г.

26.9.2022 г.

X 04-00-61/A9/26.09.2022г.

Е.С.
Министерство на околната среда и водите
Вх. № ЕО-28
София 26.09 2022 г.

Signed by: Plamena Borislavova Bankova

ДО
ГОСПОДИН МИРОСЛАВ КАЛУГЕРОВ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
"НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА ЗАЩИТА НА ПРИРОДАТА"
МОСВ

На Ваш изх. №ЕО-28/19.09.2022г.

ОТНОСНО: Уведомление за изменение и допълнение на „Програма „Развитие на регионите 2021-2027 г.“ (ПРР 2021-2027), включващо нови приоритети по Фонда за справедлив преход, разработени чрез Териториални планове за справедлив преход на Р. България за регионите на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник”, с възложител Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) и Министерство на енергетиката (МЕ)

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАЛУГЕРОВ,

БДЧР е изразила следните становища за Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027г.:

- С писмо с изх. №04-01-795/A1/12.10.2020г. до Дирекция Национална служба за защита на природата към МОСВ, относно Уведомление за изготвен проект на „Програма за развитие на регионите за програмния период 2021-2027г.“,
- С писмо с изх. №04-00-61/A1/22.10.2020г. до Министерство на Регионалното развитие и благоустройството, относно Провеждане на консултации по изготвено задание за обхвата и съдържанието на доклада за екологична оценка на Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г.,
- С писмо с изх. №04-00-61/A4/18.01.2021г. до Министерство на Регионалното развитие и благоустройството, относно Провеждане на консултации по изготвено задание за обхвата и съдържанието на доклада за екологична оценка на Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г.
- С писмо с изх. №04-01-61/A6/01.06.2022г. до Дирекция Национална служба за защита на природата към МОСВ, относно Уведомление за изготвен проект на „Програма за развитие на регионите за програмния период 2021-2027 г., с приложен трети проект на програмата 2021-2027 г. (версия от м. октомври 2021г.)“, с възложител Министерство на регионалното развитие и благоустройството.

МОСВ е Съгласувала Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027г. по Вариант 2 със Становище по Екологична оценка №2-2/28.06.2021г.

Настоящата промяна касае изменение и допълнение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. (ПРР 2021-2027), включващо нови приоритети по „Фонда за справедлив преход“, разработени чрез Териториални планове за справедлив преход на Р. България за регионите на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник”.

Съгласно предоставената информация изменението не засяга териториалния обхват на Басейнова дирекция „Черноморски район“, с изключение на малка част от община Тунджа, като

прилежаща част към област Стара Загора, като донори на пътуващата работна сила, заета в засегнатите енергийни и минни предприятия в областта.

Програмата за развитие на регионите е фокусирана върху териториалната цел на политиката „Европа по-близо до гражданите“, насочена към устойчиво и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони чрез местни инициативи. Програмата ще включва 2 специфични приоритета - един за интегрирано градско развитие и друг за интегрирано териториално развитие на регионите на ниво 2.

В обхвата на ПРР 2021-2027 попадат всички градски общини на територията на България. В рамките на Приоритет 1 „Интегрирано градско развитие“ целенасочено ще бъдат подпомогнати 10 градски общини: столицата София като център от 1-во йерархично ниво, големите градове-центрове от 2-ро йерархично ниво с национално значение за територията на районите - Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора и Плевен, както и градските центрове от 3-то йерархично ниво Видин, Велико Търново и Благоевград с оглед на тяхното стратегическо местоположение в националната територия и съхранен потенциал за изкачване до 2-ро йерархично ниво, съгласно изводите и препоръките в актуализираната Национална концепция за пространствено развитие периода 2013-2025г. Всички останали 40 градски общини на територията на България ще имат възможност да получат подкрепа по Приоритет 2 „Интегрирано градско развитие на регионите“, чрез изпълнение на интегрирани териториални инвестиции за територията на 6-те региона за планиране от ниво 2.

Основната цел на политиката за регионално развитие в България е да създаде жизнени, икономически силни и устойчиви региони като отговор на неблагоприятните демографски тенденции и задълбочаване на между- и вътрешнорегионалните различия. Специфичните цели включват: Справяне с негативните демографски тенденции и намаляване на регионалните различия по отношение на населението; Увеличаване на икономическия растеж на българските региони; Насърчаване на балансирано териториално развитие чрез полицентрична мрежа от градове, подкрепена от интегрирани инвестиции.

В изпълнение на изискванията на чл. 12, ал. 6 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, изразявам следното становище по чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите:

I. По отношение на Плана за управление на речните басейни за Черноморски район 2016-2021г. (ПУРБ):

1. Информация за състоянието на засегнатото водно тяло, определените цели и предвидени мерки в ПУРБ, имащи отношение към конкретната програма.

Планът за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление (ПУРБ) е стратегически документ, който регулира управлението на водите в района за басейново управление и е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 155, ал. 1, т. 2 от закона за водите (ЗВ) и чл. 13 от Рамковата директива за водите (РДВ – директива 2000/60/ЕС), която е транспонирана в Закона за водите. ПУРБ за периода 2016-2021г. и Националната програма за изпълнението му са приети с Решение № 1107/29.12.2016г. на Министерски съвет.

Програмният период на програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г. съвпада с периода на актуализирането, изготвянето и прилагането на третите ПУРБ 2022-2027 г.

Проектът на програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г. обхваща крайбрежните, повърхностните и подземни водни тела, попадащи в обхвата на Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ). В Програмата от мерки към ПУРБ 2016-2021г. не са включени конкретни мерки на ниво водно тяло, имащи отношение към проект на програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г. Информация за състоянието на засегнатите водни тела е налична в Раздел 4 на План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021г.

Програмата от мерки за ЧРБУ е представена в Раздел 7 към ПУРБ 2016-2021 г., налична на интернет страницата на БДЧР.

2. Наличие на зони за защита на водите по чл. 119а от ЗВ, СОЗ и специфични изисквания и мерки в ПУРБ:

Проектът на програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г. обхващат определените зони за защита на водите по чл. 119а от Закона за водите, както и определените санитарно-охранителни зони, съгласно Наредба № 3/2000 г. за СОЗ, попадащи в обхвата на Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ).

Актуална информация за съществуващи и разрешени въздействия е налична в раздел „Регистри“ на интернет страницата на БДЧР (<https://www.bsbd.org/bg/register.html>).

3. Информация за последната годишна оценка на състоянието на водното тяло по данни от провеждания мониторинг на водите и заключение относно наличието на данни за влошаване или подобряване на състоянието на водното тяло спрямо оцененото в ПУРБ.

Информация за последните годишни оценки на състоянието на засегнатите водни тела е налична на интернет страницата на БДЧР в Раздел Екоинформация, подраздели Бюлетини и Доклади.

4. Информация за съществуващ и разрешен натиск и неговите параметри, който предизвиква или се очаква да предизвика въздействие върху засегнатото повърхностно водно тяло и/или тела в района на инвестиционното предложение.

Регистърът на санитарно-охранителни зони в района на Басейнова дирекция "Черноморски район" е налична в раздел „Регистри“ на интернет страницата на БДЧР (<https://www.bsbd.org/bg/register.html>).

4.1. Оценки по чл.26 по Наредба № 1 от 10 октомври 2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

Неприложимо за конкретната Програма за ПРР 2021-2027г.

4.2. Информация за свободните водни ресурси в частта от подземно водно тяло, от което се предвижда водовземане (чрез съществуващи или чрез нови съоръжения), опасността от замърсяване на подземните води в процеса на изграждане на нови тръбни (сондажни) кладенци и изисквания за предотвратяване на замърсяването

В представената ПРР 2021-2027г. не се предвижда водовземане от подземни водни тела.

5. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми.

Програма „Развитие на регионите“ 2021 - 2027г., на този етап не предвижда водовземане от повърхностни или подземни води; ползване на подземни водни обекти; заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти, заустване на отпадъчни води в съоръжения, които могат да създадат опасност от замърсяване на подземните води.

ПРР 2021-2027г. няма да окаже значително въздействие върху водите и водните екосистеми при условие, че:

- бъдат спазени нормативните изисквания и мерки, посочени в т. I, II и III от настоящото становище;
- не се допуска замърсяване на водите и влошаване на състоянието на водните тела.

6. Заключение за приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС.

За разглежданата Програма не е приложим чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС.

При реализацията на предвидените дейности е възможно да доведат до нови физични изменения на повърхностните водни тела и негативни промени в количественото и химичното състояние на подземните водните тела.

7. Заключение за допустимостта относно ПУРБ.

Програма за „Развитие на регионите“ 2021-2027г., представляват рамкови документи, които по своята същност и степен на детайлност съдържат на този етап конкретни дейности и очертават основната рамка на прилагане (териториален обхват), цели и приоритети, които следва да постигнат за устойчиво социално-икономическо развитие на засегнатата от тях територия. Дейностите и инвестиционните намерения, произтичащи от прилагането на ПРР 2021-2027г. следва да бъдат

представени в БДЧР за изразяване на становище във връзка с допустимостта им спрямо действащия към момента ПУРБ за ЧРБУ.

ПРР 2021-2027г., съгласно степента и на детайлност, е допустима спрямо Плана за управление на речните басейни 2016-2021 г., при спазване на посочените мерки и законови изисквания посочени в настоящото становище.

II. По отношение на ПУРН за Черноморски район 2016-2021 г:

1. Информация за Район със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), определен в действащия ПУРН.

Планът за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление (ПУРН) е изготвен в съответствие с чл. 146о, ал.3 от Закона за водите, съгласувано с актуализацията на ПУРБ. ПУРН за периода 2016-2021г. и програмата за изпълнението му са приети с Решение № 1103/29.12.2016г. на Министерски съвет.

Програмният период на ПРР 2021-2027г. съвпада с периода на актуализирането, изготвянето и прилагането на вторите ПУРН 2022-2027 г., съгласно извършената актуализация на РЗПРН за периода 2022-2027 г. и Заповед №РД-803/10.08.2021г на Министъра на околната среда и водите.

Проектът на програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г. обхваща районите със значителен потенциален риск от наводнение и на територията попадащи в обхвата на Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ).

2. Мерки в ПУРН, касаещи програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г.

В Програмата от мерки към ПУРБ 2016-2021г. не са включени конкретни мерки на ниво РЗПРН, имащи отношение към проект на програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г. в Република България.

Програмата от мерки към ПУРН е представена в раздел „ПУРН“, Приложение №18 Програма от мерки за РЗПРН и Приложение №26 Мерки за изпълнение при прилагане на ПУРН, съгласно Становище по екологична оценка № 2-1/2016 г. на МОСВ, публикувана на интернет страницата на БДЧР.

3. Преценка дали реализацията на програмата има възможност да увеличи риска от наводнения.

Степента на детайлност на представената програма не позволява да се направи преценка за възможността от увеличаване на риска от наводнения.

4. Заключение за допустимостта относно ПУРН.

Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г. представляват рамкови документи, които по своята същност и степен на детайлност съдържат на този етап конкретни дейности и очертават основната рамка на прилагане (териториален обхват), цели и приоритети, които следва да постигнат за устойчиво социално-икономическо развитие на засегнатата от тях територия. Дейностите и инвестиционните намерения, произтичащи от прилагането на Програмата следва да бъдат представени в БДЧР за изразяване на становище във връзка с допустимостта им спрямо действащия към момента ПУРН за ЧРБУ.

ПРР 2021-2027г., съгласно степента им на детайлност, е допустима спрямо Плана за управление на риска от наводнения 2016-2021 г., при спазване на посочените мерки и законови изисквания посочени в настоящото становище.

III. По отношение изискванията на Закона за водите и подзаконовата нормативна уредба:

1.Забрани и изисквания в ЗВ и подзаконовите актове по прилагането му, касаещи реализирането на програмата:

В представения проект на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г. на този етап не се предвижда водовземане от повърхностни или подземни води, заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти или в съоръжения, които могат да създадат опасност от замърсяване на

подземните води, но е пряко свързана програмата с ползване на воден обект, от което произтичат съответните забрани и ограничения, съгласно Закона за водите.

2. Заключение за допустимостта на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г. съобразно ЗВ и подзаконовите актове по прилагането му:

При изпълнение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г., по отношение на водните обекти, следва да се спазват забраните и ограничения произтичащи от Закона за водите. Необходимо е за всяка отделна дейност да се разглеждат всички възможни негативни въздействия върху повърхностните и подземни води в детайли, както и да се съгласуват с БДЧР. Дейностите, произтичащи от прилагането на Програмата да са съобразени и да се спазват ограниченията и забраните, регламентирани в:

1. Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

2. Чл. 118а от Закона за водите - за опазване на подземните води от замърсяване се забранява пряко и непряко отвеждане на замърсители в подземните води.

3. В съответствие с разпоредбите на чл.116 от Закона за водите, всички води и водни обекти следва да се опазват от замърсяване и увреждане. При реализиране на плана да се предвидят мерки за недопускане на влошаване на състоянието на повърхностните и подземните води.

4. Чл. 131 от Закона за водите - при аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите, собственикът или лицето, експлоатиращо обекта - източник на замърсяване, включително хвостохранилища, шламохранилища и насипища, е длъжно да вземе необходимите мерки за ограничаване или ликвидиране на последиците от замърсяването, съгласно предварително изготвен аварийен план и незабавно да уведоми басейновите дирекции.

5. Съгласно чл. 7, ал. 1 от Закона за водите, основен принцип при отношенията, свързани със собствеността върху водните обекти е упражняването на собственост без да се допуска нарушаване на целостта и единството на хидроложкия цикъл и на природната водна система;

6. Изискванията на чл. 134 от Закона за водите за забрана на строителство на стопански и жилищни постройки и изхвърлянето, складиране, депониране, и третиране на отпадъци в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата.

7. Изискванията на чл. 143, съгласно които с цел защита от вредното въздействие на водите се забранява нарушаване на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици, намаляването на проводимостта на речните легла, използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси, както и извършване на строежи над покрити речни участъци;

8. Забраните на чл. 146 от Закона за водите за застрояване в заливаемите тераси на реките и сервитута на хидротехническите съоръжения;

9. Изискванията на чл. 125 от Закона за водите, че включването на нови количества отпадъчни води, следва да се съобрази с капацитета и ефективността на съществуващата канализационна система;

10. При липса на канализационна система, предвид чл. 132 от Закона за водите, лицата от стопанска дейност на които се формират отпадъчни води, са длъжни да изградят пречиствателни съоръжения в съответствие с изискванията за заустване във воден обект;

11. Изискванията на чл. 44 и чл. 46 от Закона за водите, в случай на водовземане и/или ползване на воден обект, включително чл. 46, ал. 4 по отношение на заустването на битово-фекалните води;

12. За дейности попадащи в имоти, които граничат или са в близост до воден обект – Черно море е необходимо е да се спазват съответните забрани и ограничения произтичащи от Закона за устройство на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК), относно заустването на отпадъчни води. Да не се възпрепятства свободния достъп до водния обект – Черно море.

13. Забраните и ограниченията на чл. 11, ал. 2 и чл. 10, ал. 2 от ЗУЧК;

14. При дейности попадащи в определени РЗПРН в обхвата на заливане, следва да се предприемат мерки за защита от вредното въздействие на водите. При планиране на мерките може да се ползва Националният каталог от мерки за управление на риска от наводнения.

15. При реализация на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г е необходимо да се изпълняват приложимите мерки в Програмите от мерки към ПУРБ 2016-2021г., ПУРН 2016-2021 г. и становищата по Екологичните им оценки.

С уважение,

23.9.2022 г.

X инж. Явор Димитров

Директор на

Басейнова дирекция "Черноморски район"

Signed by: YAVOR MAKSIMOV DIMITROV

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН“

Изм. № ПУ-02-161

Пловдив, 06.10.2022 г.

ДО

МИРОСЛАВ КАЛУГЕРОВ
ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „НСЗП“
МОСВ
БУЛ. „КН. МАРИЯ ЛУИЗА“ №22
1000, ГР. СОФИЯ

Вх. № ЕО-28
06.10.2022
София

Относно: Становище съгласно чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите на изменение и допълнение на „Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г.“ (ППР 2021-2027), включващо нови приоритети по Фонда за справедлив преход, разработени чрез Териториални планове за справедлив преход на Р. България за регионите на ниво NUTS3 – Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“ с възложител: Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) и Министерство на енергетиката (МЕ).

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАЛУГЕРОВ,

В отговор на Ваше писмо с изх. № ЕО-28/19.09.2022 г. и след запознаване с приложената документация, съгласно чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), Басейнова Дирекция „Източнобеломорски район“ Пловдив изразява следното становище:

1. Оценка на допустимостта на програмата спрямо целите за опазване на околната среда и мерките, определени в Плана за управление на речните басейни на Източнобеломорски район (ПУРБ на ИБР) както и в Плана за управление на риска от наводнения в Източнобеломорски район (ПУРН на ИБР).

1.1. Характеристика и цел на програмата: Първата версия на Програмата за развитие на регионите е одобрена с Решение на Министерски съвет № 532 от 28 юли 2022 г. Към момента се подготвя първо изменение на Програмата, с цел добавяне на нови приоритети, свързани с финансиране по Фонда за справедлив преход.

Програмата за развитие на регионите е фокусирана върху териториалната цел на политиката „Европа по-близо до гражданите“, насочена към устойчиво и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони чрез местни инициативи.

В съответствие с член 28 от Регламент 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета за установяване общоприложими разпоредби (ROP), Програмата за развитие на регионите (ППР 2021-2027 г.) ще се изпълнява чрез прилагането на инструменти за интегрирано териториално развитие, включително интегрирани териториални инвестиции (ИТИ). Основна цел е постигането на по-добър инвестиционен фокус, по-ефективни и ефикасни интервенции, засилен междусекторен диалог между различни заинтересовани страни и подхода за интегрирано териториално развитие. Програмата ще включва 2 специфични приоритета по линия на Европейския фонд за регионално развитие – един за интегрирано градско развитие и друг за интегрирано териториално развитие на регионите на ниво 2. Предвиден е и приоритет

за техническа помощ, за да се улесни прилагането на новия териториален подход. Интегрираният териториален подход в България ще бъде изпълнен на базата на интегрирани териториални стратегии, съгласно член 23 от РОР и националното законодателство, свързано с политиката за регионално развитие:

- **Приоритет 1 „Интегрирано градско развитие“** - Териториални стратегии в този случай са Плановите за интегрирано развитие на община (ПИРО) за целевите градски общини. Планираният период на действието им е 2021-2027 г. Подкрепените операции ще бъдат избирани от съответните отговорни териториални органи - Звено за предварителен подбор на проекти и Комитет за подбор на проекти.

- **Приоритет 2 „Интегрирано териториалното развитие на регионите“** - Интегрираните териториални стратегии в този случай са Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2 (ИТСР). Планираният период на действието им е 2021-2027 г.

В рамките на Приоритет 1 „Интегрирано градско развитие“ целенасочено ще бъдат подпомогнати 10 градски общини: столицата София като център от 1-во йерархично ниво, големите градове-центрове от 2-ро йерархично ниво с национално значение за територията на районите - Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Стара Загора и Плевен, както и градските центрове от 3-то йерархично ниво Видин, Велико Търново и Благоевград с оглед на тяхното стратегическо местоположение в националната територия и съхранен потенциал за изкачване до 2-ро йерархично ниво, съгласно изводите и препоръките в актуализираната Национална концепция за пространствено развитие периода 2013-2025 г.

Мерките, които ще бъдат финансирани по Приоритет 1, трябва да отговарят на следните две основни изисквания:

1. Видовете дейности, които ще се подкрепят, трябва да бъдат предварително идентифицирани в плановите за интегрирано развитие на общините, разработени от местните общински власти (подход „отдолу-нагоре“).

2. Мерките, свързани със секторните политики, трябва да се основават на предварително картиране на нуждите на национално ниво от държавните институции и агенции, отговорни за разработването на тези политики и надлежно отразени в плановите за интегрирано развитие на общините (подход „отгоре-надолу“).

Ще се подпомагат следните видове дейности: Инфраструктурни мерки за насърчаване на икономическата активност; Енергийна ефективност и обновяване на жилищни и обществени сгради, вкл. студентски и ученически общежития; Устойчива мобилност, вкл. градска мобилност; Пътна инфраструктура, функционални връзки и пътна безопасност; Зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства; Образователна инфраструктура и оборудване за предучилищно, училищно и висше образование, включително детски ясли и градини; Здравна и социална инфраструктура и оборудване за предоставяне на здравни, интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността; Жилищно настаняване; Култура, спорт и туризъм.

Приоритет 2 на PPP: Интегрирано териториално развитие на регионите - Всички градски общини на територията на България, с изключение на 10-те градски общини по Приоритет 1, ще имат възможност да получат подкрепа по PPP 2021 - 2027. Съвместно с МЗХГ е определена нова дефиниция за селска община (намаляване на броя на населението в административния център от 30 000 на 15 000 жители) и на тази база в обхвата на Приоритет 2 на PPP попадат общо 40 градски общини.

Ще се подпомагат мерки, които отговарят на следните изисквания:

1. Да бъдат предвидени в интегрираните териториални стратегии за развитие (ИТСР) на регионите от ниво NUTS 2 (подход „отдолу-нагоре“).

2. За секторите пътна инфраструктура, образование, здравеопазване, социална политика и култура - да съответстват на картите на нуждите в сектора, изготвени от държавните органи, отговорни за съответните политики, и надлежно отразени в ИТСР на регионите от ниво NUTS 2 (подход „отгоре-надолу“).

Ще се подпомагат следните видове дейности (трябва да се има предвид, че посочените действия са формулирани максимално широко с цел да осигурят гъвкавост при подготовката и изпълнението на проектите): Инфраструктурни мерки за насърчаване на икономическата активност; Енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради, вкл. студентски и ученически общежития; Устойчива мобилност, вкл. градска мобилност; Пътна инфраструктура, функционални връзки и пътна безопасност; Зелена градска инфраструктура и сигурност в обществени пространства; Образователна инфраструктура и оборудване за предучилищно, училищно и висше образование, включително детски ясли и градини; Здравна и социална инфраструктура и оборудване за предоставяне на интегрирани здравно- социални и социални услуги в общността; Жилищно настаняване; Култура, спорт и туризъм.

Приоритет 3 на ПРР: Справедлив енергиен преход - нов приоритет включен в предложено изменение и допълнение на ПРР 2021-2027

Приоритетът ще се изпълнява по линия на Фонда за справедлив преход (ФСП) и при условие, че разработените за целите на неговата реализация териториални планове за справедлив преход на засегнатите райони, бъдат одобрени като част от Програмата за развитие на регионите 2021- 2027.

В съответствие с политиката на България за декарбонизация се предвижда постепенно намаляване на производството на електроенергия от лигнитни въглища. Повечето от въглищните мощности и минните дейности в България се намират в регионите на Стара Загора, Перник и Кюстендил. Следователно и мащабът на икономическото и социалното въздействие на прехода към климатична неутралност ще бъде най-висок в горепосочените региони, където икономиката се основава на добив на въглища и производство на електроенергия. Тези три региона/области ще бъдат изправени пред дълбока икономическа трансформация през следващите десетилетия и ако не бъдат разработени подходящи планове за диверсификация, растеж и работни места, те ще бъдат изложени на риск от задълбочаване на икономическия спад, безработицата, включително прехвърляне на безработица от закриване на мини, обезлюдяване и бедност.

Допустимите дейности по Приоритет 3 са в следните направления:

- Индустрия за устойчиви енергийни решения:
 - Рекултивация на минните терени за лигнитни въглища;
 - Схема за подпомагане на създаването на мощности за производство и/или рециклиране на батерии.
- Подкрепа за създаването на индустриални паркове за чисти технологии (с нулеви емисии):
 - Схема за подпомагане на фотоволтаични паркове със съхранение на енергия;
 - Схема за подпомагане на използването на зелен водород.
- Подкрепа за производството и разпределението на биометан и производството на енергия от вятърни турбини:
 - Подкрепа за МСП, фокусирани върху научноизследователската и развойната дейност, проектирането и монтажа на фотоволтаични панели;
 - Схема за подпомагане на изграждането на инсталации, сглобяване и рециклиране на ВЕИ и нови мощности за производство на енергия;

- Подкрепа за използването на геотермална енергия в региона за търговски цели и за централно отопление.

- Социална подкрепа и подкрепа за заетостта:
- Междурегионални центрове за професионално обучение и образование (ПОО).
- Разнообразяване на местната икономика:
- Диверсификация и адаптиране на предприятията към икономическия преход;
- Подкрепа за научни изследвания и иновации за МСП.

Център за научноизследователска и развойна дейност за промишлеността, подкрепящ услуги като изследователски център за промишлен дизайн и научен център за материалознание.

Приоритет 4 на ПРР: Техническа помощ - нов приоритет включен в предложено изменение и допълнение на ПРР 2021-2027.

В съответствие с член 36 на РОР за програмния период 2021-2027 г. България планира да използва техническа помощ за ефективно управление и администриране на подкрепата за регионално развитие по ЕФРР.

УО на ПРР предвижда да подкрепя мерки във всяка една област на интервенция, съгласно Приложение I към РОР, като предвижда следния индикативен списък от дейности за подкрепа:

- Информация и комуникация: подобряване на обмена на информация, включително чрез иновативни инструменти и уеб-базирана платформа с цел достигане до по-широк кръг хора и до по-голям брой целеви групи; организиране на информационни събития (конференции, информационни дни, и т.н.), посветени на възможности за финансиране по ПРР, постигнати резултати от реализацията на програмата, предстоящи събития и процедури за кандидатстване; прилагане на мерки за подобряване на видимостта на подкрепата от ЕСИФ, в т.ч. мерки за публичност, изпълнявани от регионалните съвети за развитие;

- Мерки за подготовка, изпълнение, мониторинг и контрол, вкл. чрез наемане на външни изпълнители, подпомагащи дейността на УО на ПРР 2021-2027, например:

- Дейности, свързани с мониторинг на изпълнението на проектите за програмен период 2021 - 2027 г., вкл. наемане на външни изпълнители за извършване на проверки на място и свързаните с тях отчети, вътрешни системи за контрол и др.;

- Дейности, свързани с приключването на програмен период 2014-2020 г.

- Дейности, насочени към подобряване на контрола, одита и юридическите и представителните услуги, вкл. наемане на външна специализирана помощ; дейности по оценка на административния процес; дейности за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС за периода 2021-2027 г.

- Разработване и актуализиране на стратегически документи, свързани с изпълнението на ПРР 2021-2027 г. и с подготовка на следваща програма след 2027 г.;

- Логистично осигуряване на координацията, управлението и изпълнението на ПРР 2021-2027 г.

- Обезпечаване функционирането на Комитета за наблюдение по ПРР 2021-2027 г.

- Оценки и проучвания, събиране на данни - оценки на ефективността и ефикасността на изпълнение на програмата, включително събиране на данни; извършване на проучвания, анализи, включително за нуждите на подготовката за програмния период след 2027 г.; въпросници за получаване на обратна връзка от бенефициентите;

- Анализи и оценки на изпълнението на Интегрираните териториални стратегии за регионите от ниво 2;

- Анализ на изпълнението на интегрирания териториален подход;

- Средносрочна оценка на ПРР 2021-2027 г.;

- Оценка на въздействието на ПРР 2021-2027 г.;

- Предварителна и екологична оценка за периода 2028-2034 г.
 - Специални (ad-hoc) оценки, анализи и проучвания (в случай на необходимост);
- Приоритет 5 на PPP: Техническа помощ по чл. 37.

Реализацията на PPP 2021-2027 г. обхваща всички градски общини на територията на Р. България. На фигура №1 са представени регионите, които ще бъдат обхванати от PPP 2021-2027 г. По отношение на Териториалните планове за справедлив преход (ТПСП) за регионите на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник. Периодът на действие на териториалните планове за справедлив преход, като част от PPP 2021-2027 г., обхваща седемгодишен период от 01.01.2021 г. до 31.12.2027 г. Териториалният обхват на териториалните планове за справедлив преход е фокусиран върху 3-те най-засегнати от прехода към климатична неутралност области в страната - Стара Загора, Кюстендил и Перник. На територията на трите области са: разположени находищата на лигнитни въглища в страната и се осъществяват минни дейности; разположени топлоелектрически централи; донори на пътуващата работна сила, заета в засегнатите енергийни и минни предприятия.

В териториалния обхват на териториалния план за справедлив преход на Стара Загора попадат и прилежащи на областта общини от области Хасково, Сливен и Ямбол, които са донори на пътуващата работна сила, заета в засегнатите енергийни и минни предприятия, общини Нова Загора, Ямбол, Симеоновград, Харманли, Тополовград, Димитровград, Хасково, Елхово, Сливен и Тунджа.

Основната цел на Механизма за справедлив преход и в частност на Фонда за справедлив преход е да бъдат подпомогнати териториите, изправени пред сериозни социално-икономически предизвикателства, произтичащи от прехода за постигане на целите на ЕС за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на ЕС до 2050 г., въз основа на Парижкото споразумение. Подкрепяните от Фонда за справедлив преход действия следва да допринасят пряко за смекчаване на въздействието на прехода чрез намаляване на отрицателното въздействие върху заетостта и чрез финансиране на диверсификацията и модернизирването на местната икономика.

Териториалните планове за справедлив преход имат за цел да представят очертавания на процеса на преход на Република България до 2030 г. и да определят най-засегнатите територии, които се нуждаят от подкрепа при реализирането на този преход. Планът на всяка област следва да представя социалните, икономическите и екологичните предизвикателства и да идентифицира нуждите от икономическа диверсификация, преквалификация и възстановяване на околната среда при отчитане на спецификите.

Използването на природни ресурси при реализирането на проекти по Програмата следва да бъде съобразено с националното законодателство. За инфраструктурните проекти в обхвата на програмата ще се прилагат предвидените в нормативната уредба на страната процедури по екологична оценка за планове и програми и оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционни предложения.

Предвидените дейности в обхвата на ТПСП обхващат територията на области Стара Загора, Кюстендил и Перник и на общини Нова Загора, Ямбол, Симеоновград, Харманли, Тополовград, Димитровград, Хасково, Елхово, Сливен и Тунджа на територията на Р. България. За инфраструктурните проекти в обхвата на ТПСП ще се прилагат предвидените в нормативната уредба на страната процедури по екологична оценка за планове и програми и оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционни предложения.

1.2. Местоположение на програмата: Местото на реализация на програмата е в обхвата на цялата страна. Териториалните планове за справедлив преход (ТПСП за регионите на ниво NUTS3) обхващат областите Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник. В действащият План за управление на речните басейни на Източноевропейски район (ПУРБ на

ИБР 2016-2021г.) е поместена подробна информация за повърхностните и подземни водни тела в обхвата на ИБР (Раздел 1 и приложенията към него) и зоните за защита на водите (Раздел 3 и приложенията към него).

1.3. Състояние и цели за опазване на околната среда:

1.3.1. Състояние съгласно ПУРБ на ИБР. Информацията за състоянието на повърхностните и подземните води, както и поставените екологични цели за водните тела и зоните за защита на водите, в обхвата на ИБР, е поместена съответно в Раздел 4 и в Раздел 5, и приложенията към тях от ПУРБ на ИБР 2016-2021 г.

1.3.2 Състояние по последна годишна оценка: Екологично състояние/потенциал и химично състояние на повърхностните водни тела, съгласно актуални данни от проведен мониторинг, както и количественото състояние и резултати от извършената обща оценка на химичното състояние на подземните водни тела на територията на ИБР, са поместени на сайта на БД ИБР, секция „Бюлетин за състоянието на водите“, подсекция „Доклади за състоянието на водните тела на територията на ИБР“.

1.4. Мерки в ПУРБ на ИБР и ПУРН на ИБР: В момента се изпълняват дейности по актуализиране/изготвяне на План за управление на речните басейни (ПУРБ) и План за управление на риска от наводнения (ПУРН), които ще са с период на действие 2022-2027 г.

1.4.1 Мерки в ПУРБ на ИБР. Мерките са описани в Приложенията към Раздел 7 на ПУРБ на ИБР.

1.4.1.1. Специфични изисквания и мерки в ПУРБ свързани със зоните за защита на водите. Специфични изисквания и мерки, свързани със зоните за защита на водите са поместени в Програмата от мерки и становището по Екологична оценка № 5-2/2016 г. към ПУРБ на ИБР 2016-2021 г.

1.4.2 Мерки в ПУРН на ИБР. Мерките от Програмата от мерки на ПУРН на ИБР са описани в Приложенията към Раздел 5 на ПУРН на ИБР.

1.4.2.1. Преценка за възможно увеличаване на риска от наводнение при реализация на програмата. Определя се при идентифициране на конкретни инвестиционни намерения.

2. Забрани и ограничения, предвидени в Закона за водите, по отношение на този вид инвестиционни намерения.

2.1 Забрани, ограничения и изисквания включени в ЗВ. Проекти и инвестиционни намерения, свързани с водовземане и/или ползване на подземни и повърхностни води, които са предмет на процедура по глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, подлежат на оценка за допустимост спрямо екологичните цели и планираните мерки за постигане добро състояние на водите в ПУРБ и спрямо целите на управление на риска от наводнения и предвидените мерки в ПУРН, за съответния период на действие. При реализиране на „Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г.“ (ППР 2021-2027), включващо нови приоритети по Фонда за справедлив преход, разработени чрез Териториални планове за справедлив преход на Р. България за регионите на ниво NUTS3 – Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“ следва да се вземат предвид забраните, ограниченията и изискванията, регламентирани в ЗВ, вкл. разпоредбите на чл. 118а, 134, 143, 144 и 146, ал. 1 от ЗВ. Дейности и проекти, свързани с водовземане и/или ползване на воден обект, подлежат на разрешителен режим съгласно чл. 44 и чл. 46 от ЗВ.

2.2. Забрани, ограничения и изисквания включени в под законови актове към ЗВ. При реализиране на „Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г.“ (ППР 2021-2027), включващо нови приоритети по Фонда за справедлив преход, разработени чрез Териториални планове за справедлив преход на Р. България за регионите на ниво NUTS3 – Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“ следва да се вземат предвид забраните, ограниченията и изискванията, регламентирани в под законовите актове към Закона за водите.

Осъществяване на дейности в границите на СОЗ да бъде съобразено с режима на експлоатация в зоните и разпоредбите на Наредба №3/16.10.2000 г.

Заключение: „Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г.“ (ППР 2021-2027), включващо нови приоритети по Фонда за справедлив преход, разработени чрез Териториални планове за справедлив преход на Р. България за регионите на ниво NUTS3 – Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“ е допустима от гледна точка на ПУРБ и ПУРН на ИБР (2016-2021), ЗВ и подзаконовите актове към него, като проектните предложения трябва да са съобразени със:

- Заложените мерки в действащите ПУРБ и ПУРН на ИБР, както и да не се нарушават поставените цели за повърхностни и подземни водни тела и зони за защита на водите, описани в Раздел 5 от действащите ПУРБ.

3. Информация за съществуващи и разрешени въздействия от характера на ИП. Актуална информация за съществуващи или разрешени въздействия върху водите е налична в секция „Разрешителни“, подсекция „Регистри“, публикувани на интернет страницата на БД ИБР - https://earbd.bg/indexdetails.php?menu_id=176.

Параметри на разрешен натиск: Определя се при идентифициране на конкретни инвестиционни намерения.

4. Информация за свободните водни ресурси в частта от подземно водно тяло, от което се предвижда водовземане. Определя се при идентифициране на конкретни инвестиционни намерения.

5. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми. Считаме, че реализацията „Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г.“ (ППР 2021-2027), включващо нови приоритети по Фонда за справедлив преход, разработени чрез Териториални планове за справедлив преход на Р. България за регионите на ниво NUTS3 – Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“ не следва да окаже значимо негативно въздействие върху водите и водните екосистеми, при спазване на забраните и ограниченията, свързани с действащата нормативна уредба, както и при съобразяване с действащите планове за управление, ПУРБ и ПУРН.

6. Заключение за приложимостта на чл. 93, ал. 9, т. 3 ЗООС. За представената „Програма „Развитие на регионите“ 2021 – 2027 г.“ (ППР 2021-2027), включващо нови приоритети по Фонда за справедлив преход, разработени чрез Териториални планове за справедлив преход на Р. България за регионите на ниво NUTS3 – Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“, чл. 93, ал. 9, т. 3 от ЗООС е неприложим.

С уважение,

ВАСИЛ УЗУНОВ

Директор на Басейнова дирекция „Източнотракийски район“

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ „ЗАПАДНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН“

Изх. № П-01-331(1...)/Н 10. 2022 г.

гр. Благоевград

ДО

Г-Н МИРОСЛАВ КАЛУГЕРОВ

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ

„НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА ЗАЩИТА НА ПРИРОДАТА“

МОСВ

бул. „Кн. Мария Луиза“ № 22

гр. София, 1000

Относно: Изменение и допълнение на „Програма за развитие на регионите (ПРР) за програмния период 2021 - 2027 г.“ включващо нови приоритети по фонда за справедлив преход, разработени чрез териториални планове за справедлив преход на Р България за региони на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАЛУГЕРОВ,

Във връзка с писмо с Ваш изх. № №ЕО-28/19.09.2022 г., с искане за становище съгласно чл. 12, ал. 5 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове и програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, за горесцитираният проект на ПРР 2021 - 2027 г., и на основание чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ), Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ изразява следното становище:

1. Във връзка с писмо с изх. №ЕО-28/01.10.2020г. на МОСВ, БД ЗБР е разгледала и оценила проекта програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г. съгласно разпоредбите на чл. 12, ал.5 и ал. 6 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни намерения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), като се е произнесла със становище по чл. 155, ал.1, т.23 от ЗВ, с изх. №П-01-229(1)/14.10.2020г., че програмата е допустима с ПУРБ на ЗБР (2016-2021) и ПУРН на ЗБР (2016-2021) при спазване на разпоредбите на Закона за водите и условията, забраните и мерките, описани в горесцитираното становище.

2. Със становища с изх.№№П-10-3(1)/15.10.2020г., и П-03-1(1)/13.01.2021г. адресирани до МРРБ, БД ЗБР се е произнесла и по изготвеното задание за определяне обхвата и съдържанието на ДЕО на програма „Развитие на регионите“ 2021-2027г., като е формулирала предложения и препоръки, които да бъдат взети предвид при изготвянето на доклада за ЕО.

С писмо с изх.№ П-01-162/07.06.2022г. БД ЗБР се е произнесла и със становище относно постъпило за разглеждане „Уведомление за изготвен проект на „Програма за развитие на регионите за програмния период 2021-2027 г. с приложен трети проект на

програмата 2021 – 2027 г. (версия от месец октомври 2021) с възложител Министерството на регионалното развитие и благоустройство, съгласно разпоредбите на чл. 12, ал. 5 и ал. 6 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни намерения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС)*, и чл. 155, ал.1, т.23 относно гореописания проект.

3. Представеното за разглежданото изменение и допълнение на „Програма за развитие на регионите (ПРР) за програмния период 2021 - 2027 г. включващо нови приоритети по фонда за справедлив преход, разработени чрез териториални планове за справедлив преход на Р България за региони на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“ предвижда въвеждането на нови приоритети по фонда за справедлив преход, разработени чрез териториални планове за справедлив преход на Р. България за региони на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник. Останалите параметри на програмата се запазват, настоящото становище ще разглежда само допустимостта на новото изменение и допълнение.

4. В Приложение Г към доклада на България за Европейския семестър за 2019 г. са посочени два региона, които са най-засегнати от прехода към неутрална по отношение на климата икономика - Стара Загора и Кюстендил. Освен това ЕК е включила и област Перник, като признава, че тези три области са потенциално най-уязвими от прехода, тъй като са ключови зони на концентрация на местния въгледобив и производството на енергия от въглища, както и на свързаната с тези дейности икономическа структура. Трите области имат различни регионални пространствени структури и процеси. Постигането на целите на България по Зелената сделка на ЕС и климатичната неутралност към 2050 г. ще бъдат съпроводени с предизвикателства на прехода и критично социално-икономическо въздействие по отношение на декарбонизацията и трансформацията на електроенергийния сектор. Важно е уязвимостта на идентифицираните области (NUTS 3) към процеса на преход да бъде надлежно разгледана от гледна точка на засегнатите работни места, заинтересовани страни и територии.

Предвижда се процесът на справедлив преход към неутрална по отношение на климата икономика да обхваща:

- общините Бобов дол, Дупница и Кюстендил в област Кюстендил, районите с находищата и действащи въглищни мини, както и местоположение на ТЕЦ "Бобов дол". Останалите общини в областта са засегнати в по-ниска степен;

- цялата територия на област Стара Загора, като най-засегнатите общини са Раднево и Гълъбово, заедно с главния градски и икономически център Стара Загора и по-конкретно енергийният комплекс "Марица изток" (който включва четирите ТЕЦ"а - Марица Изток 1, Марица изток 2, Марица Изток 3, Брикел и мини Марица изток);

- община Перник в област Перник и районите с находищата и действащи въглищни мини, както и местоположение на ТЕЦ "Република". Друга община в областта, засегната от гледна точка на емисиите на парникови газове (ЕСТЕ), е Радомир.

Преходът към неутрална по отношение на климата икономика ще се отрази на териториите в различни аспекти:

- Въгледобивните мини (открити находища) и прилежащите им терени ще се нуждаят от мащабна рекултивация, каквато досега не е имало в България. Обикновено

дейностите по рекултивация изискват участието на голям брой работници и отнемат дълъг период от време, като по този начин се създава алтернативно използване на наличния трудов ресурс от мините;

- Рекултивирани терени (подготвени заедно със съответни елементи на техническата инфраструктура) биха били подходящо място за алтернативни инвестиции - например фотоволтаици или за индустриални терени, а не за земеделски площи/земя;

- ТЕЦ "Бобов дол" ще се нуждае от промишлена реконструкция и технологично преминаване към нулеви въглеродни източници на енергия, за да се намалят въглеродните емисии, за да продължи да функционира или да бъде спряна през 2026 г.;

- ВЕИ, които трябва да заменят ТЕЦ "Бобов дол", капацитетът е изчислен на 630 MW - фотоволтаични, зелен водород, геотермални, вятърни турбини или биометан;

- Енергийният комплекс "Марица Изток" ще се нуждае от промишлена реконструкция и технологично преминаване към други енергийни източници, за да се намалят въглеродните емисии и да продължи да функционира като енергиен комплекс;

- ТЕЦ „Република“ ще се нуждае от промишлена реконструкция и технологично преминаване към друг енергиен източник, за да се намалят въглеродните емисии, за да продължи да функционира или да бъде спряна през 2027 г.;

- ВЕИ, които трябва да заменят капацитета на ТЕЦ "Република", се изчислява на 105 MW електрическа мощност, 502 MW топлинна мощност - фотоволтаици, зелен водород, геотермална енергия, вятърни турбини или биометан;

- Настоящата структура на работната сила, наета в секторите В и D на NACE, дава възможност за евентуално пренасочване към нови промишлени дейности (изискващи предимно средноквалифицирана работна сила).

Всички останали активни икономически сектори следва да бъдат подкрепени за създаване на нови работни места и прилагане на мерки за декарбонизация.

5. Разглежданото изменение и допълнение на „ППР за програмния период 2021 - 2027 г.“, засяга следните повърхностни и подземни водни тела, както и зони за защита на водите:

5.1. Повърхностни водни тела - област Перник:

- р. Струма от яз. Студена до вливане на р. Конска – с код BG4ST900R003;
- р. Мещичка от изворите до вливане в р. Конска - с код BG4ST900R004;
- р. Конска (от кота 840 м.) с десния си приток р.Селска до вливане в р.Струма - с код BG4ST900R1005;
- р. Струма от вливане на р. Конска до яз. Пчелина – с код BG4ST900R006;
- р. Арката от изворите до яз. Долна Диканя – с код BG4ST900R1007;
- р. Арката от яз. Долна Диканя до вливане в р. Струма - с код BG4ST900R1009;
- яз. СТУДЕНА - с код BG4ST900L1001.

5.2. Подземни водни тела - област Перник:

- Карстови води в Голобърдовски карстов басейн - BG4GIT1T2T3037;
- Кватернер - Радомир-Брезник - BG4G000000Q007;
- Порови води в палеогенски седиментен комплекс на Пернишка котловина - BG4G00001Pg238;
- Пукнатинни води във Верила-Витошки блок - с код BG4G001PtPz027;
- Карстови води в Земенски карстов басейн - с код BG4G000T2T3028;

5.3. Повърхностни водни тела – област Кюстендил

- Яз. Дренов дол – с код BG4ST700L1002;
- р.Струма от вливане на р.Треклянска до вливане на р.Соволянска Бистрица – с код BG4ST700R017;
- р. Ломничка от изворите до вливане в р. Драговищица – с код BG4ST700R018
- р.Драговищица от българо-сръбската граница до вливане в р.Струма – с код BG4ST700R019;
- р.Струма от вливане на р.Соволянска Бистрица до вливане на р.Елешница – с код BG4ST700R021;
- р. Гращица от изворите до вливане в р. Струма – с код BG4ST700R024;
- р.Лева река (Кознишка) от изворите до вливане в р.Струма – с код BG4ST700R029;
- р. Соволянска Бистрица от кота 1195 м. до вливане в р. Струма – с код BG4ST700R1020;
- р. Глогошка (Банщица) от кота 1160 м. до вливане в р. Струма – с код BG4ST700R1022;
- р. Новоселска от изворите до вливане в р. Струма – с код BG4ST700R1023 ;
- р.Елешница и притока и р.Речица до вливането им в р.Струма - BG4ST700R1025;
- р. Лебница от изворите до кота 1300 м. – с код BG4ST700R1120;
- р. Глогошка (Банщица) от изворите до кота 1160 м. – с код BG4ST700R1122;
- р. Ореховска от изворите до кота 945 м. – с код BG4ST700R1123;
- р. Соволянска Бистрица от изворите до кота 1195 м. – с код BG4ST700R1220;
- р. Радушка от изворите до кота 995 м. – с код BG4ST700R1222;
- р. Воденичица от изворите до кота 975 м. – с код BG4ST700R1322;
- яз.ЧОКЛЪОВО БЛАТО – с код BG4ST900L1012;
- р. Струма от яз. Пчелина до вливането на р. Треклянска – с код BG4ST900R012
- р. Оролачка (Косматица) от изворите до яз. Извор – с код BG4ST900R013.

5.4. Подземни водни тела – област Кюстендил:

- „Кватернер - Неоген – Кюстендил“ – с код BG4G00000QN006;
- Пукнатинно-порови води в Осоговски палеогенски вулкански комплекс – с код BG4G00001Pg039;
- Порови води в палеогенски седиментен комплекс на Бобовдолска котловина – с код BG4G00001Pg138;
- Пукнатинни води във Влахино-огражденско-малешевско-осоговски метаморфити – с код BG4G001PtPz125;
- Пукнатинно-карстови води в Еловдолски карстов басейн – с код BG4G001T2T3029.

Основните характеристики на повърхностните водни тела в териториалния обхват на ЗБР са описани и представени таблично в Приложение 1.2.4. на Раздел 1 на ПУРБ на ЗБР (2016-2021). Таблица №1.3.2.а. на Раздел 1 на ПУРБ съдържа информация за подземните водни тела в ЗБР.

В разглежданото изменение и допълнение на „ПРП за програмния период 2021 - 2027 г.“ няма дейности свързани с водовземане и/или ползване на повърхностен воден

обект, не се очаква прилагането му да окаже негативно въздействие върху елементите за качество на водите и да доведе до влошаване на екологичното или химично състояние на водните тела.

Не се очаква прилагането на Изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 - 2027 г.“ да доведе до негативно въздействие върху елементите на качество, влошаване на химичното или количествено състояние на подземните водни тела и непостигане на поставените цели. Съгласно предоставената в проекта информация, на този етап в изменение и допълнение към „ПРР за програмния период 2021-2027 г.“, няма дейности свързани с водовземане от подземни води.

6. В ПУРБ на ЗБР (2016-2021 г.) са определени и Зони за защита на водите. Зоните за защита на водите, които са регламентирани в чл. 119а от ЗВ са: зони за защита на питейните води; зони с води за къпане; зоните, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, включително: уязвими зони и чувствителни зони; зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми; защитени територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване (защитени зони от екологичната мрежа НАТУРА 2000). Зоните за защита на водите по чл. 119а от Закона за водите са разгледани в Раздел 3 на ПУРБ на ЗБР (2016-2021). Регистърът на зоните за защита на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване е представен в Приложение 3.1.а.6.

7. Необходимо е да се спазват наложените забрани и ограничения и ограничения при доказана необходимост в санитарно-охранителни зони съгласно *Наредба №3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителни зони около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (обн. ДВ. бр.88от27.10.2000г.)*, където за I пояс на СОЗ е наложена забрана за всякакви дейности, различни от експлоатацията на водоизточника и/или съоръжението. В пояси II и III на санитарно-охранителните, се забраняват, ограничават или ограничават при необходимост дейностите, посочени в Приложение № 1 и Приложение № 2 към чл.10, ал.1 от горесцитираната наредба.

8. Мерки в ПУРБ на ЗБР (2016-2021г.) - ПУРБ определя рамката на интегрираното управление на водите на басейново ниво и включва програма от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда. В приложение 7.2.г. от Раздел VII – *Кратък преглед на програмата от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда*, в ПУРБ (2016-2021г.) са предвидени и разписани мерки основни и допълващи, с които се цели постигане, запазване и поддържане на „добро“ състояние на водните тела и зоните за тяхната защита. Формулирането на тези мерки цели предприемане на необходимите действия за предотвратяване или минимизиране на неблагоприятните последствия.

В ПУРБ е залегнал принципът за опазване на повърхностните и подземните води от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети. В случай, че изпълнението на дейностите, цитирани в т. 3 на настоящото становище може да доведе до увеличаване в

значителна степен на антропогенния натиск върху повърхностни или подземни водни тела, както и върху зони за защита на водите, в териториалния обхват на Западнобеломорски район за басейново управление, е необходимо да се предвидят мерки за ограничаване на негативното им влияние върху качеството на водите, като при необходимост се направи и анализ на степента на въздействие на предвидените дейности върху състоянието на водните тела, както и върху защитените зони по чл.119а от Закона за водите.

По-подробна информация за всички мерки е налична в Приложение 7.2.г. „Програма от мерки за повърхностни и подземни водни тела“ от Раздел VII на ПУРБ на ЗБР (2016-2021), публикувана на сайта на БД ЗБР.

Към момента се изпълняват дейности по актуализация на ПУРБ на ЗБР, който ще бъде с период на действие 2022- 2027 г. Следва да се отбележи, че предстои актуализиране на характеристиките на повърхностните и подземните водни тела в ЗБР за третия планов период. На всеки етап от актуализацията на ПУРБ (2022-2027г.) ще се провеждат консултации със заинтересованите страни и широката общественост. Информацията и документите от отделните етапи на актуализацията на ПУРБ и Програмата от мерки към него ще бъдат периодично публикувани и публично достъпни на интернет страницата на БД ЗБР: www.wabd.bg.

При реализиране на дейностите е необходимо за бъдат спазвани заложените мерки за изпълнение при прилагането на ПУРБ (2016 -2021г.), съгласно Становище по Екологична оценка ЕО № 4-2/2016г. - *При изпълнение на проектите, свързани със структурни мерки от ПоМ да се поставят условия и да се осигурят механизми за контрол с цел ограничаване на неорганизираните емисии при ремонтни, строителни и транспортни дейности. При прилагане на мерките, свързани със строителство, да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника; Строителните работи при изпълнение на структурни мерки от ПУРБ да се извършват за кратък период извън размножителния сезон на животинските видове, от март до юли, за да се намалят въздействия като смъртност и безпокойство на видовете животни, предмет на опазване.*

По-подробна информация е описана в Приложение 13.3.6.а. Мерки за изпълнение при прилагането на ПУРБ (2016-2021 г.).

9. Мерки в ПУРН на ЗБР (2016-2021 г.) – региони Кюстендил и Перник, от предлаганото Изменение и допълнение на „ПРП за програмния период 2021 - 2027 г.“ попадат в териториалният обхвата на Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ и попадат в четири от 14-те района в териториалния обхват на БД ЗБР, определени като райони със значителен потенциален риск от наводнения и утвърдени със Заповед № РД-746/01.10.2013г. на Министъра на околната среда и водите, съгласно чл.146г, ал. 2 от Закона за водите – а именно: район „Кюстендил“ с код BG4000APSFRST08; район „Земен“ с код BG4000APSFRST09; район „Невестино“ с код BG4000APSFRST06 и район „Перник, Батановци, Студена, Драгичево“ с код BG4000ASPFRST10. Реализирането на мерки за предотвратяване на негативното въздействие на водите и с цел защита на населението е приоритет на разработения План за управление на риска от наводнения (2016-2021г. Мерките включват категорични забрани и/или ограничения на всякакъв вид дейности, допринасящи за повишаване риска от наводнения, и които биха имали

значителен негативен ефект върху категориите „човешко здраве“, „стопанска дейност“, „околна среда“ и „културно наследство“, чрез причиняване на щети и са публикувани в Приложение № 4 на ПУРН на ЗБР за периода 2016-2021г. - Програма от мерки в Западнобеломорски район.

Необходимо е при прилагането на изменение и допълнение към „ПРР за програмния период 2021- 2027 г.“ и при изграждането на инфраструктурни проекти и инвестиционни предложения произтичащи от нея, да се спазват приложимите мерки за намаляване на риска от наводнения, съгласно програмата от мерки на действащия към момента на реализирането им ПУРН.

Към днешна дата е изготвена Предварителна Оценка на Риска от Наводнения (ПОРН) на ЗБР с актуализирани предварителни РЗПРН (в т.ч. и нови РЗПРН), публикуван на сайта на БД ЗБР, достъпен на следния линк:

<https://wabd.bg/content/%d0%bf%d1%83%d1%80%d0%bd/%d0%bf%d1%83%d1%80%d0%bd-2022-2027/>

В резултат на преразглеждането и актуализацията на ПОРН в Западнобеломорски район, като етап от процеса на актуализация на ПУРН 2022-2027 г., са определени 17 района със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), утвърдени от Министъра на околната среда и водите със Заповед РД-804/10.08.2021г., достъпна на страницата на БД ЗБР, за които са изготвени и публикувани карти на заплахата и риска от наводнения.

Отделните етапите на актуализация на ПУРН (2022-2027г.), а именно: ПОРН, карти на заплахата и на риска от наводнения и проект на ПУРН с програма от мерки, са и ще бъдат периодично публикувани, и публично достъпни на интернет страницата на БД ЗБР, секция „План за управление на риска от наводнения“ 2022-2027 г.“.

При осъществяване на дейностите от програмата е необходимо да се прилагат и разписаните мерки съгласно Становище по Екологична оценка №3-1/2016г. на проекта на ПУРН на ЗБР - *По време на строителни дейности за изпълнение на структурните мерки да се избира подходяща транспортна техника за превоз на прахообразни маси от изкопно-наситни дейности; маршрутите, по които ще преминава транспортната техника, да се подбират така, че въздействието на емисиите от тях да се сведе до минимум; да се използва технически изправна механизация.*

Заключение: Прилагането на „Изменение и допълнение на „ПРР за програмния период 2021 - 2027 г.“ включващо нови приоритети по фонда за справедлив преход, разработени чрез териториални планове за справедлив преход на Р България за региони на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“, е допустимо спрямо мерките за постигане добро състояние на водите, определени в ПУРБ на ЗБР (2016-2021г.) и спрямо мерките за намаляване на риска от наводнения, определени в ПУРН на ЗБР (2016 - 2021 г.).

10. Забрани и ограничения, предвидени в Закона за водите и подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане;

Бъдещите дейности в изменение и допълнение към „ПРР за програмния период 2021- 2027 г.“, е необходимо да се извършват в съответствие с изискванията на ЗВ и подзаконовите нормативни актове. Използването на водите и водните обекти се осъществява при условията и по реда на Глава трета от ЗВ (в т. ч. разпоредбите на чл. 46,

при не нарушаване на обществените интереси и придобитите права (съгласно чл. 49 от същия закон).

- Съгласно разпоредбите на чл.46, ал.1, т.1(б) от Закона за водите, разрешително за ползване на воден обект се издава за линейна инфраструктура, пресичаща водни обекти - аквадукти, мостове, преносни мрежи и проводни. Необходимо е същото да бъде взето в предвид при реализацията на дейности от ППР, предвидени в областта на Устойчива градска мобилност;

- Съгласно разпоредбите на чл. 46, ал.2 от Закона за водите, изграждането на конструкции, инженерно-строителни съоръжения, постройки и други, при които се осъществява или е възможен контакт с подземни води се извършва при условията и по реда на Закона за устройство на територията при спазване на изискванията за опазване на подземните води по глава осма от Закона за водите;

- В съответствие с разпоредбите на чл. 116 от Закона за водите, всички води и водни обекти следва да се опазват от замърсяване и увреждане. При планиране на дейности, които биха могли да доведат до увеличаване в значителна степен на антропогенния натиск върху повърхностните и подземни води, задължително трябва да се предвидят мерки за ограничаване на негативното им влияние върху качеството на водите и за недопускане на влошаването на състоянието на повърхностните и подземните води;

- Съгласно чл. 134, т. 3 от Закона за водите в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата се забранява строителство на стопански и жилищни постройки;

- Съгласно чл. 143 от Закона за водите за защита от вредното въздействие на водите се забранява: нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици; намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително; използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения;

- Съгласно чл.146, ал.1 и ал.2 от Закона за водите, се забранява разполагането на жилищни и вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките и сервитута на хидротехническите съоръжения и язовирните стени. Басейновите дирекции уведомяват органите, издаващи разрешение за строеж на жилищни, вилни и стопански постройки, за местоположението и обхвата на крайбрежните заливаеми ивици на реките;

- В изпълнение на разпоредбите на чл.156а, ал.1 от Закона за водите е необходимо на всички етапи от планирането, проектирането, строежа и поддръжката на предвидените съоръжения да се предвидят мерки за предотвратяване на водите от замърсяване, както в подземните така и в повърхностните водни тела;

- При констатирани неблагоприятни последствия от осъществяване на мерките и целите в разглежданото изменение и допълнение на Програма за развитие на регионите, върху компонент „води“, следва да се предложат и предприемат своевременно мерки за възможното им отстраняване;

11. Относно произтичащите от разглежданото „Изменение и допълнение на „ППР за програмния период 2021 - 2027 г.“ „Програма за развитие на регионите за програмния период 2021-2027г.“ планове, инвестиционни намерения и проекти, и/или техните

изменения, засягащи водни обекти в териториалния обхват на БД ЗБР, е необходимо същите да бъдат оценявани за допустимост спрямо ПУРБ и ПУРН и могат да бъдат одобрени само след провеждане на приложимите процедури по реда на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда - по екологична оценка за планове и програми и за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, съгласно изискванията на чл.155, ал.1, т.23 от Закона за водите, за инвестиционни предложения.

12. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми.

Прилагането на „Изменение и допълнение на „ППР за програмния период 2021 - 2027 г. “ включващо нови приоритети по фонда за справедлив преход, разработени чрез териториални планове за справедлив преход на Р. България за региони на ниво NUTS3 - Стара Загора (и прилежащи общини), Кюстендил и Перник“, не се очаква да окаже значително въздействие върху водите и водните екосистеми, и е допустимо спрямо ПУРБ и ПУРН, при условие, че се спазват мерките и законовите изисквания, описани в настоящото становище.

С уважение,

СТАНИСЛАВА ИВАНОВА

Директор на Басейнова дирекция
„Западнобеломорски район“

